

Nacionālā ziņu aģentūra **LETA**

90. gadi kopā ar Latviju

Ziņu aģentūras loma un misija globalizētajā pasaulē

Mārtiņš Barkāns
Nacionālās ziņu aģentūras LETA
Valdes priekšsēdētājs

Rīgā, 2009.gada 24. novembrī

90 gadi Īsumā

- **1919.gada 4.marts – izveido Latvijas preses biroju „Latopress”**
- **1920-1940 gadi - LETA ieņem būtisku lomu valsts dzīvē**
 - Kopš 1920.gada 5.maija ar nosaukumu LETA. Vadītājs līdz 1940. gada jūlijam Rihards Bērziņš (Valdess)
 - 1920.gada septembris – LETA sāk izdot "Ilustrēto žurnālu"
 - 1922.gada janvāris – "LETA" jau pieder 60 avīžu kioski visā Latvijā
 - 1924.gads – LETA ārvalstu korespondenti darbojas kā Latvijas vēstniecību preses sekretāri
 - 1931.gads – LETA ar Ārlietu ministriju noslēdz vienošanos par sadarbību propagandas jomā
 - saimnieciskā darbība nodrošina žurnālistisku neatkarību!!

- **1940-1990 padomju periods kopā ar TASS**
 - 1941.gada 14.jūnijā Rihardu Bērziņu arestē un izsūta uz Sibīriju
 - 1944.gada 17.aprīlī Maskavā pieņem lēmumu par aģentūras pievienošanu TASS ar nosaukumu LTA
 - 1973.gada 15.maijā Latvijas telegrāfa aģentūra tiek pārdēvēta par LATINFORM
- **1990-1997 atjaunotās Latvijas valsts oficiālā ziņu aģentūra**
 - 1990.gada 3.aprīlis – Tiek atjaunots vēsturiskais nosaukums LETA
 - Aivars Baumanis kļūst par neatkarīgās LETA direktoru no 1990.gada maija līdz 1991.gada jūnijam - cerīgs starts
 - 1992-1996 pakāpenisks darbības sabrukums

- **1997-2009 - privatizācija un darbības atjaunošana**
 - motivācija - “informācija ir business!” un “Latvija var labāk!”
 - “jauna un traka” īpašnieku un darbinieku komanda
- **12 gados saniegtais īsumā:**
 - ★ Pirmie par svarīgāko! - LETA ir Latvijas informācijas tirgus līderis
 - ★ pelnošs uzņēmums ar 2,2 milj LVL apgrozījumu 2009 gadā
 - ★ 150 darbinieki
 - ★ apkalpo 1000 korporatīvos pasūtītājus - medijus, valsts iestādes un uzņēmumus (lielākā daļa no klientiem)
 - ★ “vairāk nekā ziņu aģentūra” - pilns mediju monitorings, foto un video dienesti, žurnāls “Kapitāls” (kopā ar biznesa augstskolu Turība)

Ziņu aģentūru modeļi

- **Īpašuma forma**

- Valsts īpašumā esošas aģentūras - AFP, Xinhua, Itar-TASS, PAP
- Laikrakstu kooperatīvi - DPA, APA, AP, STT
- Privāti piederošas aģentūras - Rueters, Interfax, CTK /Čehija/

- **Darbības reģions**

- Globālās aģentūras - Reuters, AFP, AP
- Nacionālās - Xinhua, Itar-TASS, DPA, PAP, CTK, APA, ANSA, TT
- Reģionālās - Prensa Latina (Latīņamerika), AFROL (Āfrika), BNS

Privāta “nacionāla” ziņu aģentūra?

Nacionāla, bet ne oficiāla!

Latvijas intereses pirmajā vietā!

“Latvija var labāk!”

Darbībai jābūt ekonomiski pamatotai!

LETA loma mūsdienās

- **Latvijā**

- Visplašākā informācija par Latvijā notiekošo
- Neitrāla un maksimāli objektīva informācijas pasniegšana
- “Drošības filtrs”
- Vēstures arhīvs!

- **Ārvalstīs**

- ziņu serviss un mediju monitorings angļu un krievu valodās
- sadarbība ar Latvijai svarīgākajām ārvalstu ziņu aģentūrām
- informācijas piegāde vēstniecībām, Eiropas un starptautiskajām institūcijām

Bremzējošie faktori

- **Ierobežots tirgus - latviski lasoši informācijas patērētāji**
- **Stagnējoša nacionālā uzņēmējdarbības vide**
- **Vājš kopējais izglītības līmenis valstī**
- **Limitēti resursi “nerentablu”, bet, iespējams, Latvijai noderīgu projektu realizācijai - piem., ārvalstu pārstāvniecību uzturēšanai**

“Nacionālās” sadarbības iespējas!

- **Nacionālais mediju arhīvs - iespējamā sadarbība ar LNB**
- **Iestāžu informācijas resursu uzturēšana - pozitīvs piemērs Kultura.LV**
- **Informācijas apkopošana un izplatīšana specializētai mērķauditorijai - TAVA Latvijas tūrisma biļetens**
- **Saiknes uzturēšana ar latviešiem ārzemēs**
- **Vietējo un starptautisko preses relīžu izplatīšana**
- **Citas ārpakalpojumu sniegšanas iespējas**

Liels paldies par uzmanību!

Jūsu LETA